

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

ПРОЕКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Фінанси, банківська справа та страхування

Другого рівня вищої освіти

**за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузь знань 07 Управління та адміністрування**

Кваліфікація: магістр фінансів, банківської справи та страхування

м. Полтава, 2021 рік

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Полтавська державна аграрна академія, факультет обліку та фінансів, кафедра фінансів і кредиту
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр, магістр фінансів, банківської справи та страхування
Офіційна назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 навчального року
Форми навчання	Інституційна (очна (денна), заочна)
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, Сертифікат акредитації освітньої програми АД 1782423, термін дії до 1 липня 2023 р.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, спеціаліста або магістра
Мова(и) викладання	Державна
Термін дії освітньо-професійної програми	До 01.07.2023 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://www.pdaa.edu.ua/content/informaciya-pro-zmist-navchannya-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-fakultetu-obliku-ta-finansiv
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Професійна підготовка фахівців з вищою освітою за другим (магістерським) рівнем, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками для розв’язання складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.	
3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування Об’єкти вивчення та діяльності: устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв’язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи та страхування.

	Методи, методики та технології: методи, методики та технології фінансової науки і практики. Інструменти та обладнання: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна академічна з практико-орієнтованим навчанням. Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень з фінансів, банківської справи та страхування.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна (академічна) освіта в галузі фінансів, банківської справи та страхування. Ключові слова: фінансова та грошово-кредитна політика, фінансовий менеджмент, ринок фінансових послуг, механізми управління фінансами виробничої сфери, банківський та страховий менеджмент, фінансові аспекти управління державними фінансами
Особливості освітньо-професійної програми	Тісна співпраця з виробничими підприємствами, фінансово-кредитними установами та бюджетними організаціями різних форм власності регіону дозволяє опанувати сучасний стан фінансової системи на реальних прикладах, зокрема шляхом: проходження виробничої практики в банках, страхових компаніях, фіскальних органах, органах соціального страхування, сучасних виробничих підприємствах, бюджетних організаціях; написання наукових робіт, тез, статей; презентації проведених досліджень та пропозицій на науково-практичних конференціях; презентації та захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати: – на посадах в сфері фінансової та страхової діяльності; – на посадах в органах державного управління та обов'язкового соціального страхування; – на посадах аудиторів, кваліфікованих бухгалтерів, економістів, наукових співробітників-аналітиків; – на керівних посадах і посадах фахівців на підприємствах, установах і організаціях різних форм власності, що мають неприбутковий статус.
Подальше навчання	Можливість навчання за програми: 9 рівня НРК України, третього циклу FQ-EHEA, 8 рівня EQF-LLL
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання, індивідуальних занять тощо.
Оцінювання	Оцінювання якості освоєння освітньо-професійної програми включає поточний і підсумковий (семестровий) контроль знань та атестацію здобувачів вищої освіти. Поточний контроль – на семінарських, практичних, лабораторних заняттях (усне або письмове опитування, експрес-контроль, виступи здобувачів вищої освіти при обговоренні питань, контрольні роботи, тестовий контроль, звіти про лабораторні роботи, презентації тощо).

	Підсумковий контроль – екзамен або залік (диференційований залік). Атестація здобувачів вищої освіти – публічний захист кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК06. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК07. Здатність до дієвої світоглядної позиції на рівні глобальних економічних процесів, міжособистісної взаємодії, неперервного навчання і дослідницької діяльності. ЗК08. Здатність організовувати роботу відповідно до вимог охорони праці та цивільного захисту.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК01. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. СК02. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб’єктів господарювання СК03. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК04. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК05. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК06. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв’язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК07. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК08. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
7 – Програмні результати навчання	
	ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових

	підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях. ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності. ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними. ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень. ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів. ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів. ПР14. Впроваджувати організаційні і технічні заходи з метою поліпшення безпеки праці, забезпечення цивільного захисту в організації. ПР15. Визначати стратегічні напрями розвитку підприємств та фінансово-кредитних установ в умовах глобалізаційних процесів в економіці.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Розробники програми: 2 доктори економічних наук, доценти, 1 кандидат економічних наук, професор, 1 кандидат економічних наук, доцент. Всі розробники є штатними співробітниками Полтавської державної аграрної академії. Крім того в складі розробників програми її випускник. Гарант освітньо-професійної програми: доктор економічних наук, доцент. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, зокрема стажування, в т. ч. за кордоном.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: - навчальні приміщення; - комп'ютерні класи (лабораторії); - спеціалізовані лабораторії; - спортивний зал, спортивні майданчики;

	бібліотека, читальний зал; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; приміщення для науково-педагогічних працівників; гуртожитки; пункти харчування; та ін.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає: бібліотека, читальний зал з достатнім фондом навчальної, наукової літератури та фахових періодичних видань; електронна бібліотека ПДАА: http://lib.pdaa.edu.ua/ офіційний сайт ПДАА: https://www.pdaa.edu.ua/ ; необмежений доступ до мережі Інтернет, точки бездротового доступу до мережі; корпоративна пошта; навчальні і робочі плани; графіки навчального процесу; комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін; навчальні та робочі програми навчальних дисциплін; наскрізна та програми практик; електронний ресурс, який містить навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін згідно навчальних планів; методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, дипломних робіт; засоби діагностики якості вищої освіти; пакети комплексних контрольних робіт; репозитарій ПДАА; та ін.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Полтавською державною аграрною академією та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе на загальних умовах. На навчання приймаються іноземні громадяни на умовах контракту, які мають диплом бакалавра або спеціаліста, магістра.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код компо- ненти	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
ОК 1	Аналіз діяльності підприємств, фінансово-кредитних та бюджетних установ	3	екзамен
ОК 2	Глобальна економіка	3	залік
ОК 3	Ділова іноземна мова	3	залік
ОК 4	Корпоративні фінанси	3	екзамен
ОК 5	Курсова робота «Фінансовий менеджмент»	3	диф. залік
ОК 6	Міждисциплінарна курсова робота з професійної підготовки	3	диф. залік
ОК 7	Методологія та організація наукових досліджень	3	залік
ОК 8	Охорона праці в галузі та цивільний захист	3	екзамен
ОК 9	Страховий маркетинг	3	екзамен
ОК 10	Страховий менеджмент	4,5	екзамен
ОК 11	Фінансовий менеджмент	4,5	екзамен
ОК 12	Фінансовий менеджмент в банку	4,5	екзамен
ОК 13	Виробнича практика з фінансового менеджменту	6	диф. залік
ОК 14	Переддипломна практика	6	диф. залік
ОК 15	Підготовка кваліфікаційної роботи	12	
ОК 16	Захист кваліфікаційної роботи	1,5	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент		66	
Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми			
Загальний обсяг вибірових компонент		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Семестр	Код компоненти	Код компонентів ОПП, що передують вивченню																	
		1 семестр								2 семестр					3 семестр				
		ОК 3	ОК 5	ОК 7	ОК 8	ОК 10	ОК 11	ОК 13	ОК 15	ОК 1	ОК 2	ОК 4	ОК 9	ОК 15	ОК 6	ОК 12	ОК 14	ОК 15	ОК 16
1 семестр	ОК 3	■																	
	ОК 5		■																
	ОК 7			■															
	ОК 8				■														
	ОК 10					■													
	ОК 11						■												
	ОК 13							■											
	ОК 15								■										
2 семестр	ОК 1		•	•			•	•		■									
	ОК 2	•		•							■								
	ОК 4		•	•			•	•				■							
	ОК 9			•		•							■						
	ОК 15	•	•	•	•	•	•	•						■					
3 семестр	ОК 6		•	•		•	•	•		•		•	•		■				
	ОК 12		•				•	•		•						■			
	ОК 14		•	•	•	•	•	•		•		•	•				■		
	ОК 15	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	■	
	ОК 16	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	■

*Згідно Закону України «Про вищу освіту» студенти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому **При цьому, здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу**».

Механізм реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін визначено Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється Екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відкрито і гласно. Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	Документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти магістр із присвоєнням кваліфікації: магістр фінансів, банківської справи та страхування

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16
ЗК01	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК02			+													
ЗК03	+			+		+	+		+	+			+	+	+	+
ЗК04			+	+			+			+		+	+	+	+	+
ЗК05				+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК06		+	+													
ЗК07		+	+				+							+	+	+
ЗК08								+					+	+		
СК01				+		+	+			+		+	+	+	+	+
СК02	+			+		+	+						+	+	+	+
СК03				+	+	+				+	+	+	+	+	+	+
СК04				+		+	+			+		+	+	+	+	+
СК05			+					+					+	+	+	+
СК06				+		+	+					+		+	+	+
СК07	+		+	+		+	+		+	+		+		+	+	+
СК08						+	+					+	+	+	+	+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16
ПР01				+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ПР02		+				+	+			+		+			+	+
ПР03		+		+			+		+	+		+	+	+	+	+
ПР04	+			+		+	+		+	+		+	+	+	+	+
ПР05			+												+	
ПР06	+		+	+		+	+		+	+		+	+	+	+	+
ПР07							+							+	+	
ПР08				+		+						+		+	+	+
ПР09				+	+	+				+	+	+	+	+	+	+
ПР10	+			+		+							+	+	+	+
ПР11		+		+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПР12				+	+	+				+	+	+	+	+	+	+
ПР13													+	+	+	+
ПР14								+					+	+	+	+
ПР15		+				+								+	+	+

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Полтавській державній аграрній академії функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) інших процедур і заходів.

Основними вимогами до системи освіти та професійної підготовки є вимоги до науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, зокрема:

- викладання навчальних дисциплін докторами наук, професорами, кандидатами наук, доцентами, які мають відповідний стаж практичної, наукової та педагогічної роботи.

- науково-педагогічні працівники, які забезпечують навчальний процес, повинні періодично та своєчасно проходити стажування та підвищення кваліфікації;

- навчальні дисципліни повинні забезпечуватися методичними комплексами дисциплін, що складаються з підручників, методичних розробок до практичних занять, лабораторних практикумів, методичних вказівок до самостійної роботи студентів, методичних матеріалів до курсового проектування, екзаменаційних та тестових запитань різної складності (для самоперевірки, для екзаменів, для тренінгів) тощо.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII в редакції від 16.01.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 12.04.2020).

2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600. (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254) URL: http://edu-mns.org.ua/img/news/8635/NakMON_1254_19.pdf (дата звернення 22.04.2020).

3. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 зі змінами і доповненнями. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248779880> (дата звернення 17.04.2020).

4. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF> (дата звернення 13.04.2020).

5. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.

6. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003: 2010 зі змінами і доповненнями. URL: <https://buhgalter911.com/uk/spravochniki/klassifikatory/statisticheskie-klassifikatory/klasifikator-profesiy-kp-950586.html>

7. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів Ук-

раїни від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/ 266-2015-%D0%BF](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF).

8. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Полтавській державній аграрній академії: Наказ ректора ПДАА № 139 від 26 червня 2019 року. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya-pro-atestaciyu-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-u-pdaa.pdf> (дата звернення 09.03.2020).

9. Положення про освітній процес в Полтавській державній аграрній академії. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/lib/docs/polozosvpros/polozosvpros.html> (дата звернення 24.03.2020).

10. Положення про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову) програму в Полтавській державній аграрній академії: Наказ ректора № 50 від 3 квітня 2020 р. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyanovaredakciyaproosvitnyuosvitno-profesiynuosvitno.pdf> (дата звернення 22.04.2020).

11. Про освіту: Закон України № 2145-VIII від 05 вересня 2017 р. URL: <http://zakn4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>. (дата звернення 24.02.2020).

12. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН № 866 від 20 червня 2019 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/072-finansi-bankivska-sprava-ta-strakhuvannya-magistr.pdf> (дата звернення 22.04.2020).

13. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu>. (дата звернення 22.04.2020).